

డ్రెసింగ్ క్యూబిక్ నుంచి మాధవ్ బయటకు రావడమే తడవుగా అందు కోసమే ఎదురు చూస్తున్నట్లు ఆత్రంగా అడిగాడు జార్జ్.

“ఏమయింది మధూ నీకు?”

మాధవ్ భుజం మీద చెయ్యివేసి మరీ ప్రశ్నించిన జార్జిలో ఎంత కుతూహలమో అంత స్నేహ భావమూను.

“ఏమీలేదు-” అనేశాడు మాధవ్.

“ఏమీ జరగకుండానే నీ ముఖం అలా వాడిపోయిందా? కడుక్కున్నా మిగిలిపోయిన కన్నీటి చారికలే చెబుతున్నాయి కచ్చితంగా ఏదో జరిగిందనీ, అది సామాన్యమయినది కాదనీ..”

అప్పటికీ మాధవ్ ఏమీ అనలేదు.

“ఆర్యేవాడినీ తీర్చగలిగేవాడినీ కాగలిగినా మానినా... నేను నీకు కనీసం స్నేహితుడయినా కానా? విషయం చెబితే - నీ బాధ నేనూ పంచుకుంటాను. స్నేహానికి చిన్నపాటి శక్తయినా ఉండదూ? మాధవ్, నేను నీ స్నేహితుణ్ణునే అనుకుంటున్నాను. పోనీ... సహోద్యోగిగా నయినా...” జార్జి కంఠంలో కొంచెం నిష్ఠురత. మాధవ్ లో చలనం కలిగినట్లు గోడ గడియారం వేపు చూశాడు. అదే అదునుగా తీసుకుని- “డ్యూటీకింకా చాలా వ్యవధి ఉందిలే. అటుపద... అక్కడ ఏకాంతంగా ఉంటుంది-” అంటూ మాధవ్ చేయి పట్టుకుని ఆ మూలకి నడిపించాడు జార్జ్. స్నేహపూరితమయిన ఆ స్పర్శకు మరింత కరిగిపోయాడు మాధవ్. ఇంకెవరూ లేని ఆ మూలకు చేరాక -

“ఊఁ... చెప్పు...” మెల్లగా అన్నాడు జార్జ్.

“అమ్మ...” మాధవ్ కంఠం గద్గదికమయింది.

“ఏమైంది?” ఆత్రంగా చూశాడు జార్జ్.

“ఆహ.. ఆమెకేమీ కాలేదు.. నేను.. తండ్రి నెరుగని కొడుకుని...”

కృత్యాద్యవస్థలోని గాయకుడిలా గిలగిలలాడాడు మాధవ్ తాను చెప్పదలుచుకున్నది మొదలు పెట్టేందుకు. “పుడుతునే నాన్న గారిని మింగేసి - అమ్మని ఒంటరినీ విధవనీ చేసిన దుష్ట జాతకుణ్ణి నేను..”

“సారీ..”

“నెవర్మైండ్. అది.. ఎప్పుడో తప్పజ్ఞాపకం రాని గతమే. ఫరవాలేదు...”

“తరవాత?”

“మామూలు మధ్య తరగతి కథే. ఆపదలో ఆదుకునే ఆపులు లేక.. ఒంటరిగా.... భర్త వదిలిన కొద్దిపాటి ఆస్తినే ఆసరాగా చేసుకుని.. కష్టపడుతూ.. కొవ్వొత్తి ఐ కొడుకుని బాగా చదివించడానికి రాజాలా పెంచడానికి నానా అగచాట్లూ పడింది అమ్మ. ఆమెకు అక్షరమ్ముక్క రాకపోయినా నన్ను మాత్రం బాగా చదివించింది. నాన్న గారున్నా ఆమెకంటే ఎక్కువ చేయగలిగేవారు కారేమో. నేను బి.కామ్.తో ఆపేస్తానన్నా ససేమిరా ఒప్పుకోలేదు.

నేను కలక్టర్ నో తాసిల్దార్ నో కావాలంది అక్కడికే ఉద్యోగాలయినట్లూ మరేవీ కానట్లూ..”

జార్జి నవ్వాడు. “ఆకాలం వాళ్లంతేలే. వాళ్ల కిప్పటి పరిస్థితులూ, నిరుద్యోగ సమస్య ఏమీ తెలియవు. ఊఁ... చెప్పు..”

“నిజానికి - ఈ ఉద్యోగంలో చేరిన మొదట్లో నేనూ చాలా బాధపడేవాడిని. బి.కామ్, ఎం.బి.ఎ., కంప్యూటర్స్, టైపింగ్.. యిన్ని విద్యార్హతలనూ దాచుకుని యిలాటి ఉద్యోగంలో చేరానే అని. నా డిగ్రీలూ, డిప్లొమాలూ..”

“అవి తెలిస్తే నీకిక్కడ ఈ ఉద్యోగం వచ్చేది కాదు”

“ఔను. అందుకే - వొట్టి గ్రాడ్యువేట్ నని చెప్పుకున్నాను. ఏంచేసేదీ? నిరుద్యోగం భరించలేని శాపమాయె.” నిట్టూర్చాడు మాధవ్.

“నువ్వీ ఉద్యోగం చేస్తున్నందుకు విచారిస్తున్నావా? పశ్చాత్తాపపడుతున్నావా?”

“ఎంత మాత్రమూ లేదు. నిరుద్యోగం కంటే ఇది చాలా నయం. డిగ్రీటి ఆఫ్ లేబర్ చదివిన వాడిని. ఎంత సామాన్యమయిన పనినయినా ఎంత అసామాన్యంగా చేశావనేదే ముఖ్యం - లాటి సూక్తులు వినినవాడిని. పైగా..” మాధవ్ కొంచెం సిగ్గుపడుతూనూ మెల్లగానూ అన్నాడు. “నాకు - కొంచెం ఆత్మవంచనా అలవాటే..”

“తప్పుదులే - జీవితమన్నాకా మనిషయి నాకా.. - ఊఁ... చెప్పు..”

“నా ఉద్యోగం.. అదే.. నేను చేసే పని.. గురించి మా అమ్మకేమీ తెలియదు. పాతకాలపుది కదా.. పిండి కొద్దీ రొట్టి లాగే చదువు కొద్దీ ఉద్యోగమనుకుంటుందా సత్యకాలపు మనిషి. నెల నెలా ఐదువేలందిస్తూంటాను..”

“నువ్వు టిప్పు సుల్తాన్ వి మరి -” నవ్వాడు జార్జి.

“ఎం.బి.ఎ. చదువు నాకు మేనేజ్ మెంట్ కి పనికి రాలేదు కానీ కస్టమర్ సర్వీస్ కి బాగా ఉపకరించింది. నేనెన్ని భాషలలో సర్వీస్ చేస్తానని? ఇంగ్లీష్.. తెలుగు.. హిందీ.. అన్నట్లు నేనుకేవలమూ యీ ఉద్యోగం కోసమే తమిళం కూడా నేర్చుకున్నాను. కస్టమర్లకు వారి భాషలో సేవలం దిస్తే మరింత సంతోషిస్తారు. అందుకే నాకు భారీగా టిప్పులందుతాయి. సంపాదననే పరిగణిస్తే నేను పెద్ద ఆఫీసర్ తో సమానమే. కానీ - అమ్మ అర్థం చేసుకునే విలువలు వేరు..”

“అంటే?”

“ఆవిడకు తెల్ల చొక్కా ఉద్యోగాలంటేనే ఉద్యోగాలు - వాటిలో కూహనా గౌరవమే తప్ప జీతం ఎక్కువ కాకపోయినా, నేను వేసుకునే ఖరీదయిన దుస్తులూ.. మానేజ్ మెంట్ నన్ను యింటి నుంచి కారులో తీసుకెళ్లి మళ్లీ యింటికి కారులో దిగ బెట్టడమూ.. యివన్నీ ఆమెను నా గురించి తీయని ఉన్నతమైన ఊహలలో ఉంచుతూ వచ్చాయి -”

“నిజమే. చేసుకోవచ్చుగా? తాత్పారం దేనికీ?”

జార్జి ప్రశ్నను వినిపించుకోకుండా- “పుత్రోత్సాహము తండ్రికి, అన్నారు కానీ నిజానికి పుత్రోత్సాహం తల్లికే ఎక్కువేమో. నిన్ను ఉద్యోగిగా చూడాలని కోడలూ నువ్వు కలకల లాడుతూంటే చూసి మురియాలని కాకపోతే నేను బతికిం దెందుకూ? ఒక్కసారి నన్ను నీ ఆఫీసుకు తీసుకెళ్లి చూబించరా. నా కోరిక - నా కోసమే కాదురా... నన్ను నీతో నీకారులో ఆఫీసుకి తీసుకెళ్లా వనుకో, చుట్టు పక్కల వాళ్లంతా శాంతమ్మ కొడుకెంత మంచి వాడూ, యీ కాలపిల్లల్లాకానేకాదు. వాళ్లమ్మని కారులో తీసుకెళ్లి ఆఫీసు చూబించాడు - అని నిన్నూ నన్నూ కూడా గొప్పగా చెప్పుకుంటారు. నిన్ను నలుగురూ మెచ్చుకుంటే నా మనసుకెంత తీయన! ఆఫీసుకి తీసుకెళ్లరా ఓసారి అని సూటిగానే అడిగింది. నేను వినిపించుకోకపోయేసరికి నా మీద అలిగి అన్నం మానేసింది - ఆవిడ చేత అన్నం ముట్టించేందుకు నిన్న రాత్రి అలాగే అనక తప్పలేదు. ఇక చూడాలి, తెల్లవారిన దగ్గర

వెరితండ్రి

ఐ. కవిత

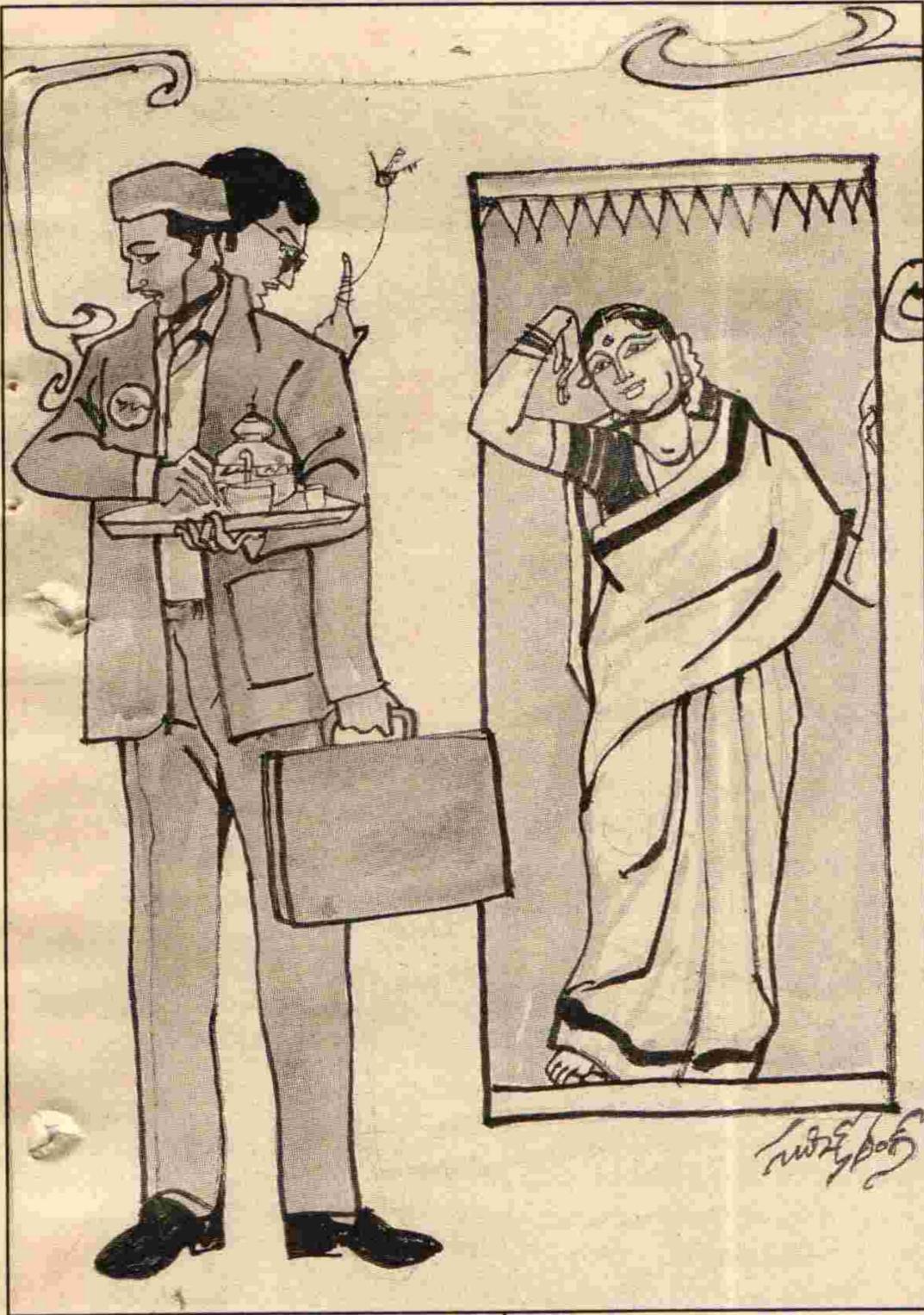
“మరి ఆమె నిన్నెప్పుడూ అడగలేదూ నీ ఉద్యోగమేమిటని?”

“అడిగింది. ఇంపీరియల్ అని గొణిగాను వినీ వినపడకుండానూ ఆవిడ కర్ణం కాకుండానూ. నిజం చెప్పడానికి నా అహమే అడ్డు పడిందో, అనవసరంగా అప్రియమయిన నిజం చెప్పి అమ్మ నెందుకు బాధ పెట్టాలనుకున్నానో..” తలవంచుకున్నాడు మాధవ్ - చేసిన తప్పుకి.

“ఊఁ” జాలిగా నిట్టూర్చాడు జార్జ్. మాధవ్ మళ్లీ చెప్పసాగాడు.

“ఇక పెళ్లి నస మొదలు పెట్టిందమ్మ ఉద్యోగమూ వయసూ వొచ్చేయి. పెళ్లి చేసుకో అని పోరడం ప్రారంభించింది..”

నుంచి ఆమె సందడి సంబరమూ. నాన్న చనిపోయినా.. పెళ్లిది మిగిలిన కనకాంబరం రంగు పట్టుచీర పెట్టిలోంచి తీసి దులిపింది. సగం పండిన కాస్త జుత్తునే ముడేసుకుంది. ఆయన పోయిన యిన్నాళ్లకు మళ్లీ అద్దం చూసుకుంది. తయారైంది. ప్రయాణమో సినిమాయో అంటే చిన్నపిల్లలు సంబర పడిపోతారే అలాగే హడావిడి పడిందంత పెద్దావిడ కూడా. ఆవిడ తొందరపడి ఊరు కోకుండా - నన్నూ కంగారు పెట్టుయ్య సాగింది తెమలమని. నా వేళ నాకు తెలియదా? మనం తొందరపడినా గడియారం తొందరపడదు కదా? నిజానికివాళ ఎందుకనో కారు ముందుగానే వచ్చింది - పదినిము

దానికి కారులో తీసుకెళ్లడం కానిపనీ కొరగాని పనీ కాదే! దీన్లో సిగ్గు పడడానికే ముందీ?”

“అహ.. అది కాదమ్మా..”

“నీ భయం నాకు తెలుసురా. అక్కడంతా నీ తోటివారూ ఆఫీసర్లే ఉంటారు. ఈ ముసలమ్మని చూచిస్తే ఏమనుకుంటారో అని అంతేనా? వెర్రి వాడా! మీ కుర్రాళ్లదయితే యీతరం కానీ అమ్మలదీ అమ్మమ్మలదీ ఆనాటి కాలమే కదా? ఎంత పెద్ద ఆఫీసరుకయినా అమ్మ ఉంటే ముసలిదేకద? అవ్వే కద? ఢిల్లీకి రాజయినా తల్లికి కొడుకే అన్న సామెత వినలేదూ? ఔనూ.. అబ్బాయ్, నీకింద ఎంత మంది ఉంటారూ? వందా? రెండొందలా?”

తుళ్లి పడ్డాను. అదృష్టవశాత్తూ డ్రయి వరుకి తెలుగు తెలియదుకానీ, తెలిస్తే.. అమ్మ మాటలను బట్టి చిలవలూ పల వలూ ఊహించి నాగురించి ఇంపీరియల్ లో నలుగురికీ కథలు చెప్పి.. నా బతుకు నవ్వులపాలు చేసేవాడేమో. అదిసరే.. తప్పిన ప్రమాదం. ఎదురవ బోయే ప్రమాదం గురించేం చెయ్యాలి? అమ్మ - ఇంపీరియల్ని చూస్తే.. తన బండారం బయట పడిపోతుందే..

“మాట్లాడవేం? నీకింద...” రెట్టిం చిందమ్మ.

“వందకి పైనే ఉంటారమ్మా” అనే శాను - చటుక్కున. నేను పని చేసేది మూడో అంతస్తుకదా. ఆవిధంగా నేనబద్ధమాడినట్లూ కాదు.

కారు ఆగింది. నేను హడావిడిగా దిగి.. అమ్మని కారులోనే ఉంచి తలుపు వేసేస్తూ.. “అదేనమ్మా. అభవనంలోనే నేను పని చేసేది -” అనేశాను.

“ఎంత పెద్ద భవంతో! ఎన్నెన్ని అంతస్తులో! ఎంత భాగుందో! నీ చదువుకి తెలివితేటలకి తగిన ఉద్యోగమే వచ్చింది. చేసుకున్న వారికి చేసుకున్నంత. ఇల్లు చూసి ఇల్లాలిని చూడమన్నట్లే ఆఫీసుని చూసి ఉద్యోగిని చూడమనాలి. నీగది ఎన్నో అంతస్తులోనూ? ఆఫీసంతా నీదే అనుకో.. ఐనా.. నీగదంటూ..”

నేనామెను వినిపించుకోవట్లే.. డ్రయి వరకి హిందీలో నాప్రార్థన వినిపించు కున్నాను. “దయచేసి యీమెను మా యింటి దగ్గర విడిచిపెట్టు -” కారు కదిలింది.

“అదేమిట్రా మాధవా? కోవెల వరకూ తీసుకొచ్చి గర్భగుడి చూపనట్లు.. యింత వరకూ తీసుకొచ్చి నీ ఆఫీసూ, గది చూపించకుండా..”

ఆమె మిగిలిన మాటలు వినిపించ కుండా.. ఆమె ముఖం కనిపించకుండా కారు వెళ్లి పోయిందప్పటికే నాకు దూరంగా దయ తలచినట్లు. కానీ.. నాకు తెలుసు. నేనూహించుకోగలను అమ్మ మాటలూ మనోభావాలూ. ఎంత నిరాశ చెంది ఉంటుందో! ఎంత క్రుంగి పోయి ఉంటుందో! నేనెంత పాపాత్ముణ్ణి!

దుఃఖం ఆపుకోలేక - డ్రెస్సింగ్ క్యూబికల్లోకి పరుగెత్తుకొచ్చి ఏడ్చాను. జార్జ్! నేను హెటర్నీ సర్వర్ని అమ్మకి తెలియదు. తెలిస్తే భరించలేదు. ఎంతో చదువుకున్న తన కొడుకు - ఎంత ఐదు నక్షత్రాలదయినా ఒక హెటర్నీలో సర్వ రంటే - ఆమె గుండె, కలలు.. ఊహలూ అన్నీ ఒక్కసారి పగిలిపోతాయి. తన కొడుకు రాజాలా.... కలకర్తలా తప్ప హెటర్నీ సర్వర్గా బతకడమనేది ఆమె కత్యంత దుర్భరం. అందుకే - మొదటి నుంచీ ఆమెకు నిజం చెప్పలేక.. అబద్ధ మాడలేక.. అర్థ సత్యాలతో ఆత్మవంచన చేసుకుంటూ వొస్తున్నానీ ఉద్యోగంలో చేరినప్పటి నుంచీ. నేనేం చెయ్యగలను? ఈ ఉద్యోగం కోసం నా అర్హతలు దాచు కున్నాను. అమ్మ కోసం.. ఆమె తృప్తి కోసం.. నా ఉద్యోగాన్ని దాచుకుంటు న్నాను. జార్జ్! నేను పెళ్లైందకు వాయిదా వేస్తున్నానో తెలుసా?” ఒక్కసారి తలెత్తి అడిగాడు.

“ఎందుకు?”

“రాబోయే అమ్మాయి ఎలాటిదో తుందో? ఆమె ఎటువంటిదయినా అమ్మ ముందులా ఆమె ముందు నా ఉద్యోగం గురించి అబద్ధం చెప్పలేను నిజం దాచ లేను. ఆమె కానీ ఎప్పుడైనా నోరు జారి - ‘అత్తగారూ! మీ అబ్బాయి ఐదు నక్షత్రాల హెటర్నీలో సప్లయరే..’ అందో - మరినాకు అమ్మమిగలదు. ఆభయంతోనే.. అమ్మ గీసుకున్న నా చిత్రాన్ని చెరపనూ లేక మాననూ లేక” తాను పడుతున్న అంత ర్మథనాన్ని అశ్రురూపంలో వెలి బుచ్చుతూ.. యిక మాట పెగలనట్లు మౌనంగా మిగిలి పోయాడు మాధవరావు.

జార్జ్ - నివ్వెరపోయాడు.

పెద్ద చదువూ - చిన్న ఉద్యోగమూ ఐతే యిటువంటి సమస్యలూ! పాపం, మాధవ్! అమ్మకోసం ఆత్మవంచనా, పర వంచనా చేసుకుంటున్నాడు! ఊర డింపుగా అతని తల నిమిరసాగాడు.

ఏదయినా చెప్పి మాధవ్ మనసూ తెలికపరచాలనే ఉంది జార్జికి కానీ - యిటువంటి విచిత్ర విషాదంలో ఎవరు మాత్రం ఏం చెప్పగలరు?

షాలు. ‘కారొచ్చేసిందిరా మాధవ’ అంటూ అరిచిందమ్మ. నేనాలస్యం చేస్తే అమ్మ యింకెంత ఆర్పాటం చేస్తుందో అని - పరుగెత్తాను బయటికి. అమ్మ - ముందే చెప్పేసింది కాబోలు మేము కారెక్కే సమయానికి యిరుగు పొరుగు వాళ్లు పనులు మానుకుని మరీ వీధిలోకి వచ్చి చూశారు. వాళ్ల భయమూ గౌరవమూ వాళ్లవి. మా అమ్మనాకే కాదు చుట్టుపక్కల వాళ్లందరికీ అమ్మే ఆవకాయ పెట్టాలన్నా అన్న ప్రాశన తలపెట్టినా, నోము నోచా లన్నా తగవు తీర్చాలన్నా అమ్మసలహాయో సన్నిధో సహాయమో వాళ్ల కుండి తీరవల సిందే. అలా అలవాటు పడిపోయారు వాళ్లి పెద్ద దిక్కుకి. అందుకే ఆవిడ మాట జవదాట లేక - కొడుకుతో కారె క్కుతూ కొండెక్కుతున్నంత సంబరపడు తున్న అమ్మను వాళ్లంతా పట్టి పట్టి చూశారు. వాళ్లు తనని చూడడాన్ని అమ్మ తృప్తిగా గర్వంగా చూసుకుంది - నాకైతే సిగ్గుగా ఉన్నా. ఆమెమో యీ కారు

నాదనుకుంటోంది! పనివారు పది నిము షాలు ఆలస్యం నెపంతో వృధా చేయకుం డానూ, ఇంపీరియల్కి ప్రచారం జరిగేందుకూ, దాని గురించి గొప్పగా నలుగురూ భావించాలనే తప్ప పనివారిని తీసుకురావడానికి దిగ బెట్టడానికి కారు ఏర్పాటు యాజమాన్యం పనివారి మీద ప్రేమతో చేసింది కాదని నాకు తెలుసు కాని అమ్మకి తెలియదు కదా? అమ్మలాటి ఆకాలపు వాళ్లకి కారులో యింటి కొచ్చే ఉద్యోగంటే - కలకర్తే. నేను చదివిన చదువుకి కలకర్తే ఔతానని ఆమె ప్రగాఢ విశ్వాసం.

కారు తారు రోడ్ల మీద జారుతూంటే - ఆమె మాటలలోకి దిగింది. నాలో భయాల కందిరిగలూ సందేహాల తేనెటీ గలూ. ఈసన్నివేశం, విషమ పరీక్ష. ఏమోతుంది? ఎలా ముగుస్తుంది?

ఉత్కంఠ, భయం.. గుండె దడ.

“ఎందుకురా మాధవా ఆమోనమూ ముభావమూ? కన్నతల్లికి ఆఫీసు చూపించ